

Een preek van J.C. Philpot: Het ellendig overblijfsel, en hun vrijmoedig betrouwen

*uitgesproken in de Zoar Kapel, Great Alie Street, Londen op zondagmorgen, 6 juli 1845.
overgenomen uit Tien predikaties, deel 1*

“Maar Ik zal in het midden van U doen overblijven een ellendig en arm volk, die zullen op de Naam des HEEREN betrouwen.” Zefanja 3:12.

Jeruzalem was het middelpunt der aanbidding van de enige waarachtige God vanaf de dag, dat David de ark daarheen bracht (2 Sam. 6), totdat het de Heere van leven en heerlijkheid verwierp, en dat oordeel over zich bracht: ‘Ziet, Uw huis wordt U woest gelaten’ (Matth. 23:38). Vanwege deze reden werd Jeruzalem een zinnebeeld en voorbeeld van twee zaken; in de eerste plaats van de ware Kerke Gods, Zijn eigen uitverkoren huisgezin; en in de tweede plaats, van de zichtbare kerk. Bijvoorbeeld in die teksten, waar we lezen: ‘Bidt om de vrede van Jeruzalem’ (Psalm 122:6). ‘Trek Uw sierlijke klederen aan, O Jeruzalem, gij, heüige stad’ (Jes. 52: 1). ‘Spreekt naar het hart van Jeruzalem’ (Jes. 40:2).

In deze, en soortgelijke teksten wordt Jeruzalem aangesproken, als vertegenwoordigende de geestelijke Kerke Gods. Maar aan de andere zijde, zijn er vele teksten, waarin over haar gesproken wordt op een wijze, die slechts toepasselijk is op de uitwendige belijdende kerk; zoals in de aanhef van dit hoofdstuk: ‘Wee der ijselijke, en der bevleete, der verdrukkende stad’ (Zef. 3:1). In de tekst, vinden we Jeruzalem persoonlijk aangesproken. En de Heere verklaart, dat Hij ‘in het midden van haar zou doen overblijven een ellendig en arm volk’. En dat ‘dit ellendige en arme volk op de Naam des HEEREN zou betrouwen’. Met het Jeruzalem, dan, in de tekst, wordt niet de ware Kerke Gods bedoeld, het binnenste Heiligdom; maar de voorhof, de zichtbare kerk, als insluitende de onzichtbare. En de Heere zegt van deze kerk der belijdenis, van deze uitwendige zichtbare vergadering, dat Hij in het midden van haar zal doen overblijven, een kring binnen een kring, een bijzonder volk, dat Hij beschrijft onder twee duidelijke kenmerken.

In mijn poging dit gedeelte van Gods Woord te ontvouwen, zal ik aandacht schenken aan drie bijzonderheden, die verband houden met de tekst:

- I. De plechtige verklaring van de Almachtige, dat Hij een volk zal doen overblijven temidden van de belijdende kerk.
- II. De eigenschap van het volk, dat de Heere aldus doet overblijven temidden van Jeruzalem, ‘een ellendig en arm volk’.
- III. Dat ze ertoe zullen worden gebracht ‘op de Naam des HEEREN te betrouwen’.

I. God spreekt hier in de plechtige uitoefening van Zijn soevereiniteit. ‘Ik zal doen overblijven.’ Het is geen kwestie van toeval of van onzekerheid. Het is een plechtige verklaring, welke God, Die niet liegen kan, gegeven heeft, en die Hij daarom zeker zal waarmaken. Maar we kunnen twee zaken opmerken, die met deze plechtige verklaring samenhangen; de ene is ‘in het midden van haar’. De woorden geven duidelijk te kennen, dat ‘die niet allen Israëel zijn, die uit Israëel zijn’; dat de buitenste voorhof een bolwerk vormt voor het binnenste; dat de zichtbare kerk binnen haar grenzen de onzichtbare insluit. We moeten derhalve verwachten Gods volk aan te treffen temidden van de kerk der belijdenis, en er evenwel volkomen van gescheiden; erin gewikkeld, zoals de pit door de dop wordt omhuld; evenwel even onderscheiden in wezen, in bijzonderheid, en in smaak, als de pit is van de dop, die hem omhult. Het is ook onder de kerk der uitwendige belijdenis op dezelfde wijze verborgen, als de pit door de dop aan het oog wordt onttrokken; en evenwel zodanig, dat ofschoon het menselijk oog het niet aanschouwt, het toch naakt en open ligt voor de ogen van Hem, met Wien we van doen hebben. Maar in de uitdrukking: ‘Ik zal doen overblijven’, ligt evenzeer een bijzondere betekenis opgesloten. De Heere zegt niet ‘Ik zal in het midden van haar plaatsen’, maar ‘Ik zal in het midden van haar doen overblijven’. Het woord houdt verband met het begrip overblijfsel, zoals we dit lezen in het volgende vers; ‘De overgeblevenen van Israëel zullen geen onrecht doen, noch leugen spreken; en in hun mond zal geen bedriegelijke tong gevonden worden; maar zij zullen weiden en nederliggen, en niemand zal hen verschrikken’ (Vers 13).

Het inwendige, maakt derhalve maar een klein deel uit van het uitwendige: ‘twee of drie beziën in de top der opperste twijg en vier of vijf aan zijn vruchtbare takken’.

Welnu, het zal de bekommering uitmaken van eikéén, die van God geleerd is om te weten of hij behoort tot de uitwendige kerk, of tot de inwendige Kerk; of hij er één is van dat bijzondere volk, dat vóór alle werelden

verkoren is, die God als een overblijfsel laat temidden van de uitwendige kerk, of dat hij louter de gedaante der godzaligheid bezit, terwijl hij ontbloot is van de kracht ervan.

II. En dit brengt me tot het tweede deel van het onderwerp, dat bestaat uit het beschrijven van de geestelijke eigenschappen van dit bijzondere volk, dat als een overblijfsel gelaten is temidden van het Jeruzalem der belijdenis, want de Heere heeft in Zijn Woord, tot vertroosting van Zijn volk, blijken en kenmerken geschonken, door welke ze zich op een bijzondere wijze onderscheiden. In de tekst heeft de Heilige Geest deze twee kenmerken op hen gestempeld:

1. dat ze 'een ellendig en arm volk zijn' en
2. dat 'ze betrouwen op de Naam des HEEREN'.

1. Het eerste kenmerk, dat Hij op hen stempelt is, dat ze 'een ellendig en arm volk zijn'. Ze zijn 'een ellendig volk'. Het volk des Heeren moet evenals het overige mensdom drinken uit de beker van tijdelijke droefheid. Dit is dus geen onderscheidend kenmerk, dat ze het volk van God zijn; want 'de mens wordt tot moeite geboren; gelijk de spranken der vurige kolen zich verheffen tot vliegen'. Maar wat is de uitwerking van deze tijdelijke bezoeken op hen?

Tijdelijke bezoeken, hoe lang, hoe diep, hoe erg ook, dragen geen blijk in zich, dat degenen, die erdoor getroffen worden behoren tot het bijzondere volk van God; maar de vrucht, en het gevolg voortvloeiend uit deze bezoeken dragen een stempel, dat bepalend is. Als de mensen van deze wereld bezoeken overkomen, dan wordt hierdoor geen heiligende uitwerking teweeggebracht. De bezoeking doet hen precies blijven, zoals deze hen aantrof. Zei ik dat? De bezoeking laat hen achter in een toestand, die erger is, dan waarin deze hen vond. Hun harten zijn eerder verhard dan week gemaakt door de bezoeken, die hun worden opgelegd, en hun moeiten dienen slechts om hen steeds verder van de Heere af te voeren, in plaats van hen tot Hem te leiden.

Ze brengen hen in opstand, of ze drijven hen de wereld in, of nog dieper in de zonde, tot zelfmoord, of tot wanhoop. Zodat er dit kenmerkende onderscheid is tussen tijdelijke bezoeken, zoals die de menskinderen overkomen, en tijdelijke bezoeken, zoals die de kinderen Gods overkomen — die tijdelijke bezoeken doen de menskinderen precies blijven, zoals ze waren, in de duisternis en in de dood der natuurstaat; terwijl de tijdelijke bezoeken, die het volk van God ten deel vallen voor hen een heiligende en vruchtbaar makende uitwerking met zich meebrengen. Bijvoorbeeld:

a. Velen van des Heeren volk zijn bezocht in hun lichaam. Hierin delen ze grotelijks met de menskinderen. De zalen van het ziekenhuis, en de ziekenkamer, zijn niet alleen bezet door de kinderen Gods; de mensen dezer wereld hebben hun aandeel in de lichamelijke bezoeken. Maar de lichamelijke bezoeken brengen in de laatstgenoemde geen geestelijke vrucht teweeg. Ziekte en pijn zullen en kunnen het hart niet veranderen. Doch de lichamelijke bezoeken, die Gods volk moet doorleven, brengen vaak een heiligende uitwerking in hen teweeg. Als God deze zegent en erdoor werkt, scheiden ze ons van de wereld af; ze plaatsen ons voor de ernstige wezenlijkheid van de eeuwigheid; ze brengen ons ertoe nauwer te onderzoeken hoe we tegenover God staan; ze zuiveren het valse geloof, de valse hoop en de valse liefde uit; ze onderzoeken nauwgezet de kern van onze blijken; ze brengen ons nader in de tegenwoordigheid van een hartdoorzoekend God, opdat we ons hart voor Hem mogen openleggen; ze doen ons de zonde bitter zijn; ze doen ons de dood meer van nabij beschouwen; ze verlevendigen het gebed; ze verwekken in het hart een geest der smekingen. En in deze bezoeken behaagt het de Heere bij tijden Zichzelf op een bijzondere wijze aan de ziel te openbaren. Menig kind van God heeft op een ziekbed meer ondervonden van de tegenwoordigheid en van de gunst des Heeren, dan hij ooit tevoren kende; en heeft reden gehad God te loven tot de laatste ademtocht van zijn leven, dat het Hem behaagd had hem smart aan te doen en die gelegenheid verkozen had om Zijn goedheid aan zijn ziel te openbaren.

b. Anderen van des Heeren huisgezin zijn bezocht met beproevingen der voorzienigheid. De wereld heeft deze evenzeer als zij; maar de beproevingen in de voorzienigheid, waarmede de menskinderen geoefend worden, drijven hen nooit uit tot God; vaak, ja gewoonlijk drijven ze hen steeds dieper in de zonde, ze brengen hen tot schulden, tot drinken, en tot andere slechte gedragingen, om hun wereldse zorgen te overstemmen, en vaak brengen ze hen aan de galg en op het schavot. Maar de beproevingen in de voorzienigheid, die het volk des Heeren moet doormaken, tonen hen hetgeen tevoren voor hen verborgen

was; dat er een God is der voorzienigheid. Degenen, die Hem alleen zien als de God der genade, zien slechts één zijde van het Aangezicht des Heeren.

Maar de omstandigheden in de voorzienigheid, welke het volk des Heeren geroepen wordt door te maken brengen hun op een meer opzienbarende wijze de andere zijde van het Aangezicht des Heeren voor ogen — die van de voorzienigheid. Als ze zien hoe God hun verschijnt in hun tijdelijke omstandigheden, veroorzaakt dit het zoete uitvloeien van het geloof en de liefde tot hun liefhebbende Vader; en dit doet Hem voor hen nog dierbaarder zijn.

c. Er zijn ook beproevingen in het huisgezin. Deze moet het volk des Heeren evenals de wereld doormaken. Maar bezoeken in het huisgezin worden niet geheiligd aan de mens dezer wereld; ze maken scheiding inplaats van tot elkander te brengen;

ze maken van het huis een plaats der ellende, doch nooit brengen ze in hun hart enig opzien tot de Heere om de breuk te helen. Maar het huisgezin des Heeren, dat deze beproevingen in het gezin moet doorleven, ervaart vaak, dat er nut in ligt. Afgoden worden van de troon gestoten; de liefde tot de wereld wordt be-teugeld; en ze worden ertoe gebracht die vrede, die ze in de boezem van hun gezinnen niet kunnen vinden, te zoeken aan de boezem van hun God. Aldus zijn de tijdelijke bezoeken, die de mens der wereld overkomen, gelijk de donderslag die valt, voor Gods volk als een vruchtbare bui, die hen vrucht doet voort-brengen tot Zijn eer; en aldus laat dezelfde wolk, die in wraak boven de mensen dezer wereld hangt, en die hen vaak met een bliksemstraal in het verderf werpt, vettigheid nederdruipe op de kinderen Gods. Maar er zijn nog andere bezoeken, die van een veel diepgaander, veel smartelijker, en veel pijnlijker aard zijn, dan welke van die tijdelijke bezoeken ook, die het volk des Heeren geroepen wordt door te maken — dit zijn de geestelijke bezoeken.

Het volk des Heeren verkeert in bijzondere omstandigheden. Ik heb getracht aan te tonen, dat ze tijdelijke bezoeken gemeen hebben, met het overige mensdom, evenwel hebben zij deze op een bijzondere wijze, omdat ze aan hen geheiligd worden. Doch geestelijke bezoeken zijn in alle opzichten bijzonder voor hen; en als we de balans nog opmaken van het nut, dan moeten we een veel groter aandeel toewijzen aan de geestelijke bezoeken dan we dit kunnen doen aan de tijdelijke.

a. De last der zonde op de consciëntie; de kwellende gevoelens, die de zonde teweegbrengt als God de Heilige Geest deze op de ziel thuisbrengt, is één van de bezoeken, welke Gods volk geroepen wordt door te maken. Inderdaad zonder de bezoeking te kennen van een schuldige consciëntie vanwege de zonde en vanwege de overtreding tegen de Heere, kan niemand de helende balsem kennen van het evangelie. De vertroosting Gods zijn weggelegd voor, en overvloedig in verhouding tot deze geestelijke bezoeken. Zodat hij, die gaarne zijn hals uit de halsband der bezoeking zou willen trekken, deze evenzeer zou onttrekken aan de vervulling van Gods beloften in het schenken van troost.

Het gevoel tegen God te hebben gezondigd moet zwaar liggen op iedere consciëntie, die is teder gemaakt in de vreze Gods. Het is het eerste kenmerk van leven; en niet alleen het eerste levenskenmerk, doch dit doorloopt de gehele bevinding van een Christen. Zondigt hij dagelijks? Hij wordt dagelijks (voor zover God het op zijn consciëntie legt) gekweld als gevolg van de zonde. En hoe meer de vreze Gods in zijn ziel werkt en hoe meer zijn consciëntie teder en levendig gemaakt en gehouden wordt, des te meer wordt hij gekweld door de zonde, die hij iedere dag en ieder uur begaat. Al het volk des Heeren heeft te lijden onder deze bezoeking; sommigen inderdaad diepgaander en bestendiger dan weer anderen. Maar juist naar de mate de Heere de ziel vruchtbaarder wil doen zijn in Zijn wegen, bezoekt Hij deze met een diepere zondekennis, opdat deze het evangelie meer moge waarderen, op een meer gezegende en overvloedige wijze vergeving moge ontvangen, en God moge loven voor juist die slag, die de consciëntie het zwaarst heeft getroffen.

b. De verzoeken vormen weer een andere bron van geestelijke bezoeking voor Gods volk. Als het huisgezin des Heeren de verzoeken doorleeft, dan geloven ze vaak, dat ze zelf onderscheiden zijn van alle anderen. Ze kunnen nauwelijks geloven, dat wie dan ook van de kinderen Gods zo verzocht is, als zij dat zijn, dat er zulke snode gedachten, zulke lage verlangens, zulke vleselijke inbeeldingen, zulke verdorven lusten, in het gemoed van anderen zouden werken, die hen heilig en geestelijk toeschijnen. En vaak maakt het een voornaam deel van de verzoeking uit, dat deze bijzonder is; want het volk des Heeren, schrijft vooral in hun eerste dagen, alvorens ze hebben geleerd hoe anderen op een soortgelijke wijze worden geoefend, vaak bittere dingen tegen zichzelf als een gevolg van deze verzoeken. Verzoeken tot ongelooft, tot

Godslastering, de zaak van God en van de waarheid te verloochenen, tot het begaan van de walgelijkste zonden, die in de verbeelding worden afgeschilderd, tot trotsheid, veinzerij, vermetelheid en tot wanhoop; deze onderscheiden verzoeken liggen zwaar op een tere consciëntie, en striemen hevig naar mate van de diepgang der Goddelijke vreze van binnen.

c. De dagelijkse strijd, die we in onze ziel hebben te voeren tegen de wereld, het vlees en de duivel; de strijd van genade tegen de natuur, en van de natuur tegen de genade; het afnemen van het één en het toenemen van het ander, dat eindeloos voortgang vindt in de zielen van Gods volk — deze onophoudelijke strijd is een bezoeking tot het doorleven waarvan al het volk des Heeren geroepen wordt. Maar welk nut ligt er in al deze bezoeken? Zendt God deze zonder enig oogmerk? Komen deze, zoals de wereldse mens gelooft louter bij toeval? Neen. Ze hebben tot doel ons nut te doen. De apostel verklaart dit zeer duidelijk in Hebr. 12:10, waar hij spreekt dat onze vaders ‘ons wel voor een korte tijd, naar dat het hun goeddacht, hebben gekastijd, maar Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden’. De tak kan geen vrucht dragen, tenzij deze gereinigd wordt; de liefde tot de zonde kan niet worden uitgeworpen; de ziel kan niet zachtmoedig worden gemaakt, vernederd, vertederd en tot berouw worden gebracht; de wereld kan niet worden bitter gemaakt; de tijdelijke en de zinnelijke zaken kunnen door niets ontdaan worden van hun valse tint en van hun betoverend voorkomen, dan door bezoeking.

Jezus, is een ‘wortel uit een dorre aarde’; er is ‘geen gedaante noch heerlijkheid aan Hem’, behoudens juist in die mate, dat onze ziel door bezoeken wordt geoefend, en de Geest trekt ons erdoor tot nabij Hem en brengt ons met Hem in gemeenschap. Onze grootste zegeningen vloeien gewoonlijk voort uit onze grootste bezoeken; ze bereiden het hart ertoe deze te ontvangen; ze ontledigen het vat van de giftige bestanddelen, waarmede het gevuld was, en maken het gepast om de wijn en melk van het evangelie te ontvangen.

Ook in dit verband worden ze tot zegeningen gesteld, dat ze de ‘Geest der genade en der gebeden’ in ons opwekken; dat ze de vruchten en genaden des Geestes, die God heeft ingeplant te voorschijn brengen en openbaar maken. Ze zijn voor ons, wat de ploeg en de eg voor het land zijn; ze brengen een toebereiding des harten teweeg om de vertroosting van het evangelie te ontvangen.

Daarom laat God, Die Sion verkoren heeft in de oven der bezoeking, ‘in het midden van haar overblijven een ellendig en arm volk’. Als we dus zonder deze bezoeken, deze smarten, deze beproevingen, deze verzoeken zijn, dan betekent dit, dat we onszelf beschrijven als ontbloot van genade. Maar ons laffe vlees deinst ervoor terug. We willen gaarne hemelwaarts wandelen; doch willen er niet naar toe wandelen op de weg Gods. j Ofschoon we in de Schrift zien, en in de bevinding van anderen, dat de weg naar de Hemel een ruw en oneffen pad is, deinzen we er toch voor terug, als onze voeten geplant zijn op dat pijnlijke en beproevende pad: ons laffe vlees weigert in die weg te wandelen. Daarom brengt God als een Soeverein, die bezoeken over ons, die Hij het meest geschikt acht tot ons nut en tot, Zijn eer, zonder hierin ooit met ons te overleggen, zonder hierin ooit de keuze aan ons te laten. En in 't algemeen gesproken zal Hij onze bezoeken van de alleronverwachtste zijde doen voortkomen. Onze bezoeken overkomen ons gewoonlijk als een onweersbui. We onderzoeken de wind, vanwege bezoeken, maar God doet ze juist uit de tegenovergestelde hoek komen. Een beproeving komt derhalve algemeen gesproken op een wijze, die het allersmartelijkst is voor onze gevoelens, op de wijze, die we uit alle andere het laatst zouden hebben gekozen; en evenwel op een wijze, die van alle andere ons het meest tot nut is. Maar hoe zullen we weten of de bezoeken ons nut hebben gedaan?

Soms vergissen we ons hierin. We stellen ons voor, dat bezoeken noodzakelijkerwijs tezelfdertijd verbonden zijn met een duidelijke zegen.

Als de openbaringen en vertroosting van der Goddelijke liefde niet precies op het moment komen van de beproevingen, zijn we vaak geneigd te geloven, dat de bezoeking ons overkomen is, zonder dat deze ons nut heeft gedaan. Maar zo moeten we de bezoeken niet beoordelen. De bezoeking is één zaak, de vertroosting is een andere. De bezoeking dient om het hart toe te bereiden tot de vertroosting; maar wanneer en hoe de vertroosting zal komen, hiervoor heeft God in Zijn Woord geen enkele regel neergelegd. Vernederen ons de bezoeken, die we ondervinden? Dan doen ze ons goed. Doden ze de liefde der wereld in onze harten? Ze doen ons goed. Zuiveren ze de veinzerij uit? Ze zijn ons ten goede. Brengen ze ons op een vuriger wijze aan de Troon der genade? Ze doen ons nut. Ontdekken ze ons aan zonden, die we tevoren nooit gezien hebben? Ze zijn ons tot nut. Dringen ze door tot in het binnenste van ons hart? Leggen ze de bedorven fontein bloot, die we van binnen omdragen? Onderzoeken en beproeven ze ons voor een hartdoorzoekend

God? Maken ze onze geest zachtmoedig en teder? Gaan ze vergezeld van een uitgieten van het hart voor God? Ze zijn ons ten goede. Het is noodzakelijk dat dit voorbereidend werk gedaan zou worden voor de vertroosting komt. Het is als een dokter, die een zieke plek behandelt. Wat is de operatie pijnlijk! Wat snijdt het mes diep! Wat kan het lang duren, voordat de wond is geheeld! Toch is iedere haal van het mes onvermijdelijk. Hij zou zich niet van zijn plicht kwijten, als een bekwaam en getrouw dokter, als hij het niet geheel en al zou uitsnijden. Pijn voor de genezing is noodzakelijk, en dit moet door het mes worden veroorzaakt; zo ook geestelijkerwijs, we moeten, in onze ziel worden verwond en getroffen, en wel even lang, en even diep als God dit noodzakelijk acht, opdat we op Zijn tijd de vertroosting mogen ontvangen.

2. Maar er is nog een woord, dat de tekst bevat, waarmede de eigenschappen van Gods volk worden beschreven, t.w. arm; niet noodwendig, niet altijd arm in tijdelijke omstandigheden. Niet dat de grote meerderheid van Gods volk niet arm is; niet dat; 'God niet de armen dezer wereld heeft uitverkoren om rijk te zijn in het geloof'. Doch we zouden slechts een letterlijke verklaring van de tekst geven; als we deze zouden beperken tot tijdelijke armoede; we moeten wat hoger opzien; we moeten de geestelijke strekking ervan beschouwen, en dit verklaren, zoals de Heere Zelf spreekt: 'Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der Hemelen'.

Welnu, de Heere heeft verklaard, dat Hij in het midden van Jeruzalem een volk zal doen overblijven, dat geestelijk arm is.

Zijn ze dit van nature? O neen, ze zijn dit niet van nature. Ze worden niet in de diepten der zielenoeddrift gebracht dan dooide Almachtige Zelf. Van nature zijn ze rijk in eigen oog, zoals de gemeente van Laodicea zich schatte. Het is het werk der genade in het hart, dat hen arm maakt; het is de ontblotende hand van de Geest Gods in hun consciëntie, die hen tot armoede brengt en ten gronde richt voor de Troon der genade. En we worden geestelijk rijk, niet door vermeerdering van onze natuurlijke goederen, maar door deze te verliezen. We worden bevrijd door de gevangenis in te gaan. We hebben onze schulden betaald door bankroet te gaan. We worden deelgenoten aan de rijkdommen van Christus' genade en erbarming door weg te zinken in de diepten der zielsarmoede.

Maar het volk des Heeren is op twee manieren geestelijk arm. Ze zijn waarlijk arm; en ze zijn arm van geest. Ze zijn waarlijk arm aan Godskennis. Ze zijn arm in geloof, zodat ze bij tijden niet in staat zijn ook maar een enkele korrel te verzamelen. Ze zijn arm in hoop, want vaak wordt hun iele scheepje heen en weer geslingerd op de golven der moedeloosheid. Ze zijn arm in liefde, want vaak kunnen ze geen vonkje liefde voelen jegens de Heere en Zijn volk. Ze zijn arm in geestelijke gezindheid, want ze kunnen hun genegenheden niet van de aarde tot de Hemel opheffen. Ze zijn arm aan gebedsgenade, want vaak kunnen ze geen zucht of roep voortbrengen tot God. Ze zijn arm in kracht, want ze kunnen niet staande blijven tegen de verzoeking, en zijn niet in staat in hun ziel een genadig verlangen, een geestelijk gevoelen voort te brengen. Aldus maakt waarlijk armoede hen arm van geest. Het is niet als met de waarlijk armoede van de mens in het natuurlijke, die zorgvuldig verborgen en bemanteld wordt, maar degenen die waarlijk arm zijn, zijn arm van geest voor God.

Ze gevoelen dit, en ze worden er vaak door geoefend, en bedroefd in hun zielen, omdat ze zo arm zijn. Ze zouden rijk willen zijn, doch kunnen in hun harten geen enkele ware rijkdom voortbrengen. En deze overtuiging van hun eigen armoede maakt hen arm van geest voor God. Ze kunnen niet tot Hem komen 'rijk en verrijkt'; hun roepen is eerder: 'ik word mager, ik word mager; wee mij'!

III. Dit voert me tot het laatste kenmerk, dat God de Heilige Geest op het volk des Heeren gestempeld heeft — dat ze 'betrouwen op de Naam des HEEREN'. Bestaat er geen verband tussen deze beide zaken? Ligt er geen geestelijk verband tussen hun bezoeking en armoede, en hun betrouwen op de Naam des HEEREN? Ja, ten nauwste. Ze zouden niet op de Naam des HEEREN betrouwen, als ze niet ellendig en arm waren. De HEERE Zelf brengt hen ertoe, op Zijn Naam te betrouwen. Dat is het oogmerk van Zijn leidingen met hen. Doch ze kunnen er niet toe gebracht worden op Zijn Naam te betrouwen dan door ellendig en arm te zijn. Ik zal U aantonen hoe. Totdat ze bezocht worden in hun lichamen, omstandigheden, of gezinnen, hangen ze in de wereld. Ze trachten een oogst van geluk bijéén te zamelen van het van nature onreine land; ze trachten wederom in dat aardse paradijs te komen, van waaruit hun eerste ouders zijn uitgedreven; ze hopen temidden van het bijéén-gezamelde tot rust te komen en hun dagen te vermenigvuldigen als het zand. En dit voert hen van de HEERE af. Ze kunnen niet op Zijn Naam betrouwen, zolang ze troost zoeken buiten Hem. Zo is het evenzeer in betrekking tot hun geestelijke bezoeken. Er is geen betrouwen op de Naam des HEEREN, totdat de droefheid en de bezoeking hun werk in het hart hebben gedaan. Wij vertrouwen op onze

eigengerechtigheid, kracht, wijsheid en heiligheid. Omdat deze onverbroken blijven, kan er geen inwendig, diep geloof zijn.

Geen oprecht betrouwen, geen onvoorwaardelijk vertrouwen. Deze bezoeken, en deze armoede, in de hand des Geestes, brengen ons er dus toe, door onze harten uit te zuiveren van vals geloof, ijdel vertrouwen en bedrieglijke verwachtingen, alleen te betrouwen op de Naam des HEEREN.

Maar wat wordt bedoeld met de uitdrukking, in de tekst: 'de Naam des HEEREN'? Onder 'de Naam des HEEREN', moeten we verstaan des HEEREN geopenbaarde volmaaktheden: al wat Hij in betrekking tot Zichzelf heeft verklaard. Doch meer in 't bijzonder moeten we onder 'de Naam des HEEREN' verstaan, de eniggeborene Zoone Gods, gelijk Hij tot Mozes sprak: 'Ziet, Ik zende een Engel voor Uw aangezicht, om U te behoeden op deze weg, en om U te brengen tot de plaats, die Ik bereid heb. Hoedt U voor Zijn aangezicht en weest Zijner stem gehoorzaam, en verbittert Hem niet; want Hij zal ulieder overtredingen niet vergeven; want Mijn Naam is in het binnenste van Hem' (Exod. 23:20, 21), dat wil zeggen: Mijn wezenlijke eigenschappen, al hetgeen 'Ik ben', de grote 'Ik ben', het is alles in Hem: Zodat 'betrouwen op de Naam des HEEREN', is te betrouwen op wat Jezus is en wat Jezus heeft ten goede voor Zijn volk. 'De Naam des HEEREN' omvat dus al hetgeen God in betrekking tot Zichzelf heeft openbaar gemaakt; en al hetgeen ligt in Jezus Christus.

Het omvat daarom de heerlijke Persoon van Christus, het Voorwerp en het Middelpunt, waarheen zich al Gods volk wendt; Im- manuell, de Middelaar tussen God en mens; de grote Hogepriester over het Huis Gods; de Zaligmaker der verlorenen, de Hope der hopelozen, en de Hulpe der hulpelozen.

Welnu, onze bezoeken, indien ze worden geheiligd, en onze armoede, indien deze wordt gevoeld bereiden het hart om op Jezus te betrouwen. Waarom? Zouden we op Hem betrouwen, als we op onszelf zouden kunnen betrouwen? Zouden we op Hem hopen, als we op onszelf zouden kunnen hopen? Zouden we op Hem steunen, als we op het schepsel zouden kunnen steunen? Maar we betrouwen op onszelf, we hopen op onszelf en we steunen op het schepsel, totdat we worden afgesneden. De Heere vindt ons steunende op ons eigen ik, op de wereld, op het schepsel — aan dit alles vastgehecht en vastgeklonken. Daarom slaat Hij deze natuurlijke verbintenis aan stukken en leidt ons eruit, opdat we de gemeenschap mogen bezitten met de Heere van leven en heerlijkheid, die ervaren wordt. Hij neemt ons uit de oude olijfboom en ent ons op de goede olijf, om uit zijn wortel en van zijn vettigheid te ontvangen. Maar kan dit geschieden zonder afgesneden te zijn, en zonder dat op deze wijze onze natuurlijke verbintenis aan stukken gebroken is? We blijven op de oude stam; we groeien nog op de oude boom; we dragen niet anders dan de welige beziën van de wilde olijfboom, totdat het scherpe exitmes komt om de ziel van de oude stam af te snijden en haar in te enten in de Heere van leven en heerlijkheid. Deze bezoeken zijn daarom noodzakelijk, opdat we hierdoor van de oude stam mogen worden afgesneden en worden geënt in de nieuwe olijfboom. U klaagt, dat Uw bezoeken zo diep gaan; Uw beproevingen zo smartelijk, Uw verzoeken zo zwaar zijn! Ze moeten smartelijk, diep en zwaar zijn. Totdat ze de oude verbintenis in tweeën hebben gebroken — totdat de ent geheel en al is afgesneden, vindt er geen enting plaats in de nieuwe stam. Daarom moeten deze diep gaan; want is de natuurlijke verbintenis niet diep? Ze moeten scherp zijn; want is de natuurlijke verbintenis niet nauw? Ze moeten smartelijk zijn en als smartelijk gevoeld worden; want als de ent van de oude olijfboom wordt afgesneden, bloedt deze dan niet uit iedere porie? Er kan zonder afsnijding geen afscheiding zijn. Zal de bekwame hovenier; als hij zijn mes neemt om de ent in te planten, niet meer dan een lichte insnijding in de schors maken? Dat is slechts spelen; dat is hetgeen een kind zou kunnen doen met zijn zakmes. Er moet een werk worden verricht, een resultaat moet worden bereikt; het sap moet in de ent vloeien. En dat kan niet bewerkstelligd worden zonder afscheiding en enting in de nieuwe stam. Daarom wordt door deze bezoeken en oefeningen de oude verbintenis doorgesneden. En als de oude verbintenis wordt doorgesneden, ent de gezegende Geest ons in een levende verbintenis met de Heere van leven en heerlijkheid.

1. We worden ertoe gebracht op Zijn Persoon te betrouwen. En O, welk een zoete bevattingen staat de Heere de ziel soms toe van de heerlijke Persoon van Immanuël! Wat een medegevoel, liefde en tederheid ziet de ziel in Hem, Dewelke is God boven allen te prijzen in der eeuwigheid; de grote Hogepriester over het Huis Gods! Welk een schoonheid en heerlijkheid zag mijn ziel in Hem, toen ik op een ziekbed lag, sedert ik U zag van aangezicht tot aangezicht!

Als de schoonheid van Immanuël aldus gezien wordt door het oog des geloofs, als er een mate van Zijn genade in het hart ervaren wordt, en Hij het middelpunt wordt van geheel onze hoop en al onze verlangens, wat gaan de genegenheden, hartstochten en hijgende verlangens van de ziel dan tot Hem uit en wat richten deze zich op Hem!

2. Ze worden evenzeer ertoe gebracht, op de Naam des HEEREN te betrouwen, in Zijn bloed te betrouwen, dat 'bloed, dat reinigt van alle zonden' — het bloed van 'Immanuël, God met ons' — dat Heilige, dat genezende bloed, dat gesprengd op de consciëntie deze witter maakt dan sneeuw.

O de kracht, de waardij, de uitwerking van het verzoenend bloed van Christus op de consciëntie van een arme zondaar! Dit verzoenende bloed is een deel van 'de Naam des HEEREN'; en de arme en nooddriftige — de verzochte, beproefde, bezochte, geoefende en moedeloze kinderen Gods — worden door hun droefheid, bezoeking en beproevingen in de hand des Geestes, ertoe gebracht op Zijn verzoenend bloed te betrouwen, dat hen reinigt van alle zonde.

3. En welk een schoonheid en heerlijkheid zien ze evenzeer in Zijn rechtvaardigende gerechtigheid! Welk een gepast kleed, welk een Schuilplaats, wat een haven, wat een beschutting voor de ziel, die is blootgesteld aan de donderslagen van de Goddelijke toorn! Ze worden ertoe gebracht te betrouwen op deze gerechtigheid; en door erop te betrouwen, 'te betrouwen op de Naam des HEEREN'.

4. Ze worden er ook toe gebracht te betrouwen op al de volmaaktheden Gods, zoals geopenbaard in het Aangezicht van Jezus Christus; te betrouwen op Zijn nimmer falende getrouwheid naar Zijn soeverein Welbehagen, op de vastigheid van het eeuwige Verbond; op de beloften, die door Zijn mond gesproken zijn; en op de woorden, die door Zijn mond werden gesproken toen Hij de geest gaf; 'Het is volbracht'!

In het betrouwen op deze Hemelse zekerheden, deze onbeweeglijke fundamenten, 'betrouwen zij op de Naam des HEEREN'.

5. En betrouwende op het medegevoel, de tederheid, minzaamheid, goedertierenheid, in één woord op het hart van Immanuël, betrouwen ze ook 'op de Naam des HEEREN'. Op deze wijze betrouwen zij in de liefde en in het medegevoel, dat er woont in de boezem, en die zich in overvloeiende stromen uitgiet uit het hart van de Heere van leven en heerlijkheid.

Maar wie heeft er behoefte aan dit tedere medelijden en medegevoel? Die ontbloot, bezocht, geoefend, en ongetroost is. Is het zo niet in het natuurlijke? Die gezond, opgewekt, vrolijk, levendig zijn — hebben deze behoefte aan medegevoel, tederheid, genegenheid, medelijden? Ze hebben er geen behoefte aan. Maar die moedeloos, ellendig, bedroefd, treurig, en die mistroostig zijn — deze hebben behoefte aan medegevoel. Is het zo niet geestelijkerwijs? Wat kan onze ziel kennen van het medegevoel, de liefde en de tederheid, tenzij we in omstandigheden verkeren, dat we Zijn medegevoel, Zijn medelijden, Zijn liefde nodig hebben? Daarom brengen onze bezoeken en oefeningen ons in de omstandigheid om deze uit te halen; zoals het kind de melk uit moeders borst zuigt, het medegevoel en de tederheid aan Immanuël te ontlokken in onze harten.

In het betrouwen op dit medegevoel, en in het steunen op deze tederheid, 'betrouwen we op de Naam des HEEREN'.

6. En al hetgeen de ziel in Jezus ziet, alle genade, schoonheid, en beminnelijkheid, die de ogen des verstands in Hem aanschouwen, als het hart door de Geest is aangeraakt — op dit alles te betrouwen is 'te betrouwen op de Naam des HEEREN'. In één woord al hetgeen Jezus is, en al hetgeen Jezus heeft, het geheel van Zijn Goddelijke natuur, het geheel van Zijn menselijke natuur, het geheel van Zijn samengestelde natuur als Godmens — al hetgeen Immanuël was van eeuwigheid, en al hetgeen Immanuël tot in alle eeuwigheid zal zijn — geheel Zijn heerlijke volheid, die in staat is de behoefte van Zijn gehele Kerk te voldoen, als haar opgevaren en verheerlijkt Hoofd — dit alles is begrepen in het ene woord 'de Naam des HEEREN'. Dit is de sterke toren, waarin de rechtvaardigen wandelen en veilig zijn. Doch hoe betrouwen we op Hem? We kunnen niet op Hem betrouwen, totdat we Hem kennen. Vertrouw ik iemand, die ik niet ken? Het zou niet goed zijn in deze wereldstad. Ik moet iemand kennen om hem te vertrouwen. Zo ook geestelijkerwijs. We moeten weten, dat de HEERE ons vertrouwen verdient, alvorens we ons vertrouwen op Hem kunnen stellen. In één woord: 'vertrouwen' betekent dit — ofschoon we het voorwerp van ons vertrouwen niet kunnen waarnemen, we toch op Hem vertrouwen vanuit de kennis, die we van Zijn getrouwheid hebben.

Het is zoals de vrouw, die een onvoorwaardelijk vertrouwen in haar echtgenoot heeft; hij is van haar verwijderd; maar haar vertrouwen in zijn getrouwheid faalt niet. Het is het vertrouwen van een kind in zijn ouders, dat niet ophoudt, ofschoon het kind op school is en vele mijlen verwijderd is.

Het is het vertrouwen van vrienden, wanneer de afstand hen scheidt. Vertrouwen vereist geen zien; het steunt op het voorwerp, waarop ze haar betrouwen stelt, op wat we van hem kennen, ofschoon de waarneming en de bevinding van het ogenblik gelochend wordt. Zo is het geestelijkerwijs. Het is een armzalig vertrouwen, dat een zien vereist. 'We wandelen door geloof, en niet door aanschouwen'.

De aard van het geloof is te betrouwen in de duisternis, als alle blijken er tegenaan kanten; te vertrouwen dat er een windstilte zal komen, ofschoon de storm boven 't hoofd hangt; te betrouwen, dat God verschijnen zal, hoewel niets dan het kwade ervaren wordt. Het is teder, kinderlijk, en daarom is een onvoorwaardelijk vertrouwen, een vruchtbare onderworpenheid, een zien op den Heere. Er ligt hierin iets kinderlijks; iets hemels en geestelijks; niet de vrijpostige aanmatiging van de vermetele, noch de wanhopige vrees van de moedeloze; maar iets buiten zowel het één als het ander — even ver verwijderd van de vermetelheid der aanmatiging, als van de huivering der wanhoop. Er is een mengeling van heilige liefde, verbonden met dit betrouwen, dat voortvloeit uit in het verleden ontvangen gunsten, verzekeringen van toekomstige gunsten; en alle verbonden met een oprecht steunen en betrouwen van de ziel op de HEERE, omdat Hij is, Die Hij is. Er is een verwachten van, en betrouwen op de HEERE, omdat we gevoeld hebben dat Hij de HEERE is; en omdat we geen andere schuilplaats hebben. En waarom hebben we geen andere schuilplaats? Omdat de armoede ons uit onze valse schuilplaats heeft gedreven. Het is een veilige plaats, ofschoon geen aangename, om te zijn, waar David zich bevond 'Er was geen ontvlieden voor mij; niemand zorgde voor mijn ziel' (Ps. 142:5) en totdat er geen ontvlieden meer is in de mens, in het eigen ik, in de wereld, in de kerk, is er geen zien op Christus als de Goddelijke Schuilplaats. Maar als we op deze plaats komen, 'Gij zijt mijn Toevlucht, mijn Deel in het land der levenden' (Ps. 142: 6). Als ik omkom, wil ik omkomen aan Uw voeten — mijn geloof richt zich op U — al hetgeen ik bezit en al hetgeen ik verwacht te bezitten; vloeit uit Uw milddadigheid — ik heb niets — dan wat U mij, de snoodste van de snoodsten — vrijwillig geeft — dat is betrouwen. En waar dit betrouwen is, daar zal bij ogenblikken een geheel leger van verlangens zijn, die uitgegoten worden in de boezem des HEEREN; er zal een gehele reeks van verzuchtingen en gekerm zijn, die zich ontlasten in de boezem van 'Immanuël, God met ons'.

Maar dit betrouwen moet beproefd worden. Zo is het ook in de natuur. We kunnen geen personen vertrouwen, voordat we ze beproefd hebben. En als we ze beproefd hebben, en als ze bewezen hebben, dat ze onbetrouwbaar zijn, zullen we ze niet vertrouwen. Wat is onze natuur om erop te vertrouwen? De mens, een arme sterfelijke worm kan in niets vertrouwd worden; en God doet ons gevoelen, dat niemand dan Hij alleen kan worden betrouwd. Aldus brengt Hij ons door bezoeken en door geestelijke nooddrift, die ons hierdoor wordt medegedeeld, ertoe alleen op Zijn Naam te betrouwen. En dit betrouwen zal nooit tot verwarring voeren. Deze verwachting zal nooit worden afgesneden. We kunnen in duisternis moeten wandelen, veel duisternis; toch zal er een verborgen opzien zijn tot en een vragen naar de Heere, temidden van de donkerheid, hetgeen niet zal teleurstellen. 'Hij, die gelooft zal niet haasten'.

In deze vergadering bevinden er zich ongetwijfeld, die weten wat het betekent bezocht te worden — zonder twijfel, degenen, die weten wat het zeggen wil arm van geest te zijn. Welnu, mijn vrienden, zie op de strekking van deze bezoeken, op de vrucht, die eruit voortvloeit. Let op dit punt — Wat hebben ze voor U gedaan? Dat is het punt, waarop mijn oog gevestigd is aangaande mijzelf. Wat doen de bezoeken voor mij? Wat is de vrucht, die erdoor wordt teweeggebracht?

Hebben ze U — hebben ze mij tot deze ene zaak gebracht op de HEERE te betrouwen — om oprechter, en meer alleen tot Hem te komen, Die 'op het allerhoogst kan zaligen'? Hebben ze een grotere mate van onderworpenheid aan Zijn wil gewerkt — een grotere mate van betrouwen op en vertrouwen in Hem een menigvuldiger en nauwere gemeenschap met Hem een meer oprecht verbergen van onszelf in Hem, als niemand anders hebbende om ons in te verbergen? Welnu, als onze bezoeken en beproevingen dit niet hebben teweeggebracht, ben ik er zeker van, dat het ons vaak zal doen stilstaan om te weten welk nut ze ons hebben gedaan. Het is een zaak, die mijn ziel vaak beproefd heeft. De bezoeken van het lichaam en de geest, die ik heb moeten doormaken lijken me vaak precies eender achter te laten, als ze me hebben aangetroffen. Ik kan bezoeken verdragen, als ze me goed doen, ja wanneer ik goed bij mijn hart ben, zou ik liever bezoeken en verzoeken hebben, hoe scherp en smartelijk ook, als ze mijn ziel nut doen, dan gerust te zijn in Sion, en op mijn heffe te rusten. Maar dit beproeft mijn gemoed zo vaak — ze doen mijn

ziel zo weinig goed. Evenwel heb ik gevoeld, dat ze dit voor me hebben gedaan — ze doen me meer betrouwen op de Naam des HEEREN. Er wordt hierdoor een uitwerking teweeggebracht, die speent; een ernstiger onderzoeken van het hart; een meer oprecht zien op Hem, Die alleen kan leiden en bewaren. De band met de wereld wordt afgesneden; de tijdelijke en zinnelijke dingen worden bitter; vuriger verlangens naar de gunste en tegenwoordigheid Gods en een meer teder vertrouwen wordt verwekt op de Naam des HEEREN, als het enige verlangen mijns harten.

Dit zijn enige van de kenmerken en blijken van de kinderen Gods. Hebben Uw bezoeken, beproevingen en oefeningen U ernstiger gestemd; U een oprechter gedachte geschonken van de diepten der consciëntie, waarin niemand anders dan het oog Gods kan blikken: hebben ze U ertoe gebracht meer op Jezus te zien, dan U ooit tevoren deed; met Uw hart meer datgene aan te kleven, dat U tevoren slechts met Uw verstand beschouwde? Dan hebben ze Uw ziel goed gedaan; ze hebben dit kenmerk op U gestempeld, wat de mensen ook mogen spreken of geloven, dat God op Zijn eigen schapen heeft gezet, en waardoor ze zullen worden gekend ten dage, dat Hij Zijn juwelen voltallig maakt —; ‘Ik zal in het midden van U doen overblijven een ellendig en arm volk, die zullen op de Naam des HEEREN betrouwen’.

AMEN.